

Forskrift om ozonreduserende stoffer

Fastsatt av Miljøverndepartementet 20. desember 2002 i medhold av lov 9. juni 1903 nr. 7 om statskontrol med skibes sjødyktighed m.v. (sjødyktighetsloven) §§ 114, 117 og 124, jf. kgl. res. 12. oktober 1979 nr. 49 og lov 11. juni 1976 nr. 79 om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) §§ 3, 4, 8, 12 og 13, jf. kronprinsreg. res. 7. september 1990 nr. 730. Jf. EØS-avtalens vedlegg XX, punkt 21aa (forordning (EF) nr. 2037/2000) om stoffer som bryter ned ozonlaget.

Kapittel 1 Innledende bestemmelser

§ 1-1 Formål

Formålet med denne forskriften er å hindre utslipp av stoffer som fører til nedbrytning av ozonlaget i stratosfæren.

§ 1-2 Hva forskriften regulerer / virkeområde

Forskriften fastsetter regler om produksjon, import, eksport, omsetning, bruk, gjenvinning, gjenbruk, regenerering og destruksjon av ozonreduserende stoffer, og om produksjon, import, eksport, omsetning og bruk av produkter og utstyr som inneholder kjemiske stoffer som kan føre til nedbrytning av ozonlaget i stratosfæren.

Med ozonreduserende stoffer menes stoffer som framgår av vedlegg I til denne forskriften. Med nye ozonreduserende stoffer menes stoffer som fremgår av vedlegg II.

Forskriften gjelder i riket, herunder Svalbard og Jan Mayen, om bord på norske skip, om bord på norske luftfartøyer i områder som ikke er undergitt noen stats høyhetsrett og på anlegg og innretninger på den norske kontinentalsokkel.

Kapittel 2 Regler om ozonreduserende stoffer og blandinger

§ 2-1 Forbud mot produksjon, import, eksport og bruk

Det er forbudt å produsere, importere, eksportere og bruke ozonreduserende stoffer som ren vare eller i blandinger hvis det ikke er tillatt etter denne paragraf, kapittel 3 eller 4 eller ved særskilt tillatelse etter § 2-4.

Forbudet mot bruk av KFK, tetraklormetan og 1,1,1-trikloreten som ren vare eller i blandinger gjelder ikke bruk til laboratorieformål frem til 31. desember 2005. Det er likevel forbudt å bruke ozonreduserende stoffer til olje i vann-analyser.

Forbudet mot bruk av ozonreduserende stoffer gjelder ikke bruk som innsatskjemikalium ved produksjon av andre kjemikalier, hvor stoffet omdannes fullstendig i prosessen og hvor utslippene er ubetydelige.

Forbudet mot produksjon av ozonreduserende stoffer gjelder ikke ozonreduserende stoff som oppstår i ubetydelige mengder ved tilvirkning av andre kjemiske stoffer.

§ 2-2 Forbud mot omsetning

Det er forbudt å omsette følgende ozonreduserende stoffer som ren vare eller i blandinger uten særskilt tillatelse etter § 2-4:

KFK, halon, tetraklormetan (karbontetraklorid), 1,1,1-trikloreten (metylkloroform) og HBFK.

Forbudet mot omsetning av halon gjelder ikke omsetning til bruksformål som er tillatt etter kapittel 3.

§ 2-3 Nye ozonreduserende stoffer

Det er forbudt å produsere, importere, eksportere, omsette og bruke nye ozonreduserende stoffer som framgår av vedlegg II.

Statens forurensningstilsyn eller den Miljøverndepartementet bestemmer kan ved forskrift tilføye til vedlegg II nye stoffer som i følge Montrealprotokollens faglige panel har betydelig ozonreduserende evne.

§ 2-4 Tillatelse

Statens forurensningstilsyn eller den Miljøverndepartementet bestemmer kan gi tillatelse til produksjon, import, eksport, omsetning og bruk av ozonreduserende stoffer og stoffblandinger.

For produksjon og import av HKFK og metylbromid kan det bare gis tillatelse innenfor grensene i nedtrappingsplanen i vedlegg III eller i samsvar med Norges folkerettslige forpliktelser.

Ozonreduserende stoffer og blandinger skal uansett ikke produseres, importeres eller omsettes i engangsbeholdere, unntatt til essensielle bruksområder.

Kapittel 3

Regler om produkter og utstyr med KFK, halon, tetraklormetan (karbontetraklorid), 1,1,1-trikloreten (metylkloroform), metylbromid og HBFK

§ 3-1 Forbud mot produksjon, import og eksport

Det er forbudt å produsere, importere og eksportere produkter og utstyr som inneholder følgende ozonreduserende stoffer:

KFK, halon, tetraklormetan (karbontetraklorid), 1,1,1-trikloreten (metylkloroform), metylbromid og HBFK.

Det er også forbudt å eksportere produkter som er avhengig av tilgang til stoffene i første ledd for fortsatt å fungere.

§ 3-2 Forbud mot omsetning

Det er forbudt å omsette produkter og utstyr som inneholder følgende ozonreduserende stoffer:

KFK, halon, tetraklormetan (karbontetraklorid), 1,1,1-trikloreten (metylkloroform) og HBFK.

§ 3-3 Forbud mot bruk av produkter med tetraklormetan og 1,1,1-trikloreten

Det er forbudt å bruke produkter med tetraklormetan (karbontetraklorid) eller 1,1,1-trikloreten (metylkloroform).

§ 3-4 Utfasing av faste brannsløkkeanlegg og håndsløkkere

Håndsløkkere med halon skal tas ut av bruk innen 31. desember 2003.

Det er forbudt å installere og ha faste brannsløkkeanlegg med halon.

Ombord på skip og flyttbare innretninger er det likevel tillatt å ha brannsløkkeanlegg med halon frem til 31. desember 2003.

Forbudene mot faste brannsløkkeanlegg og håndsløkkere med halon i første og andre ledd gjelder ikke for kritiske bruksområder som definert i vedlegg IV.

Forbudet mot bruk av halon i § 2-1 gjelder ikke for etterfylling av halon til kritiske bruksområder som definert i vedlegg IV.

§ 3-5 Unntak for import og omsetning av brannsløkkeanlegg med halon

Forbudene i §§ 3-1 og 3-2 mot import og omsetning av produkter og utstyr gjelder ikke for brannsløkkeanlegg med halon til kritiske bruksområder som definert i vedlegg IV.

§ 3-6 Unntak for import, eksport og omsetning av kjøretøy med KFK i klimaanlegg

Forbudet i § 3-2 mot omsetning gjelder ikke for kjøretøy med KFK i klimaanlegg, dersom kjøretøyet ble importert før 31. desember 1993 eller dersom kjøretøyet klimaanlegg er installert før 1. juli 1991, eller dersom import eller installasjon er foretatt senere med dispensasjon fra SFT etter forskrift 21. januar 1991 nr. 55 om tilvirking, innførsel, utførsel og bruk av klorfluorkarboner (KFK) og haloner.

Forbudet i § 3-1 mot import og eksport og forbudet i § 3-2 mot omsetning gjelder ikke for kjøretøy produsert før 1. oktober 2000, dersom kjøretøyet innføres eller utføres som flyttegods i forbindelse med at eieren flytter til eller fra Norge, eller dersom kjøretøyet er bevaringsverdig, jf. forskrift 4. oktober 1994 nr. 918 om krav til kjøretøyer av §§ 1-8 og 1-9.

§ 3-7 Unntak for omsetning av brukte kuldemøbler med KFK som kuldemedium

Forbudet i § 3-2 mot omsetning gjelder ikke for brukte kuldemøbler med KFK som kuldemedium, dersom fyllingen er mindre enn 1 kg pr. enhet og dersom kuldemøblene er produsert før 1. juli 1991 eller senere med dispensasjon fra SFT etter forskrift 21. januar 1991 nr. 55 om tilvirking, innførsel, utførsel og bruk av klorfluorkarboner (KFK) og haloner.

§ 3-8 Unntak for inhalatorer med doseringsinnretning

Forskriften er ikke til hinder for import og omsetning av KFK-holdige legemidler av typen inhalator med avmålt dose (MDI).

Kapittel 4

Særregler om HKFK

§ 4-1 Forbud mot produksjon, import, omsetning og installasjon av utstyr og produkter med HKFK

Det er forbudt å produsere, importere, omsette og installere utstyr og produkter som inneholder HKFK. For utstyr og produkter som er regulert i dette kapittel, gjelder forbudet mot produksjon, import, omsetning og installasjon likevel ikke før fra den dagen reguleringen trer i kraft. Produkter og utstyr som er produsert før bruksbegrensningen trer ikraft, kan likevel importeres, omsettes og installeres.

§ 4-2 HKFK i klimaanlegg og varmepumper

Forbudet i § 2-1 mot bruk av HKFK gjelder ikke før

fra 1. januar 2004 for utstyr til reversible klima- og varmepumpeanlegg produsert etter 31. desember 2003,

fra 31. desember 2008 for militært bruk av: motorkjøretøy, traktor, terrenggående kjøretøy og tilhengervogn.

Forbudet i § 2-1 mot bruk av HKFK gjelder ikke for etterfylling eller vedlikehold av kulde- og klimaanlegg som er lovlig produsert, importert, omsatt og installert i forhold til tidligere reguleringer. Fra 1. januar 2010 er det likevel forbudt å bruke ny HKFK til etterfylling eller vedlikehold av slike kulde- og klimaanlegg. Fra 1. januar 2015 er også etterfylling eller vedlikehold med brukt eller gjenvunnet HKFK forbudt.

§ 4-3 HKFK til produksjon av skum

Forbudet i § 2-1 mot bruk av HKFK gjelder ikke for produksjon av stivt isolasjonsskum før fra 1.1.2004.

Det er likevel forbudt å bruke HKFK til produksjon av

- polyetylenisolasjonsskum,
- polyuretanskum til apparater og maskiner,
- polyuretan lamitatskum med fleksibel overflate,
- polyuretan sandwichpanel og
- ekstrudert polystyrenskum

De tre siste skumtypene kan likevel produseres til isolasjon av kjøletransport fram til 1.1.2004.

§ 4-4 HKFK til andre formål

Forbudet i § 2-1 mot bruk av HKFK gjelder ikke bruk av HKFK

a) til analyseformål

b) som bæregass ved sterilisering i lukkede systemer for utstyr produsert før 31. desember 1997,

c) som prosesshjelpstoff (vedlegg V)

d) til erstatning for eksisterende halon til brannslukningsformål til kritiske bruksområder (vedlegg IV) på følgende vilkår:

- halon i anlegget skal fjernes fullstendig
- fjernet halon skal destrueres
- 70 % av destruksjonskostnadene skal dekkes av leverandøren av HKFK
- den ansvarlige for anlegget/fjerningen skal rapportere den mengde halon som er erstattet til Statens forurensningstilsyn eller den Miljøverndepartementet bemyndiger.

Kapittel 5

Utslippskontroll

§ 5-1 Gjenvinning og destruksjon av brukte ozonreduserende stoffer

I forbindelse med service og vedlikehold, eller før demontering eller avhending skal den ansvarlige for operasjonen sørge for at ozonreduserende stoffer i kjøle-, klima- og varmepumper, i utstyr som inneholder løsemidler og i brannsløkkeutstyr gjenvinnes for destruksjon, gjenbruk eller regenerering.

Ozonreduserende stoffer i andre produkter, installasjoner og utstyr skal gjenvinnes hvis det er praktisk mulig.

Destruksjon skal skje ved hjelp av anerkjent destruksjonsteknologi.

For KFK-holdige kuldemøbler gjelder likevel forskrift 10. desember 1996 nr. 1310 om håndtering av kasserte KFK-haldige kuldemøbel.

§ 5-2 Forebygging av utslipp

Alle praktisk gjennomførbare forebyggingstiltak skal treffes for å hindre og begrense utslipp av ozonreduserende stoffer.

Den ansvarlige for fast utstyr med kuldemediefylling på mer enn 3 kg plikter å sørge for at utstyret kontrolleres for lekkasje årlig.

Den som bruker metylbromid til desinfeksjon av jord, skal sørge for at jorden dekkes med en praktisk talt ugjennomtrengelig duk/folie i et tilstrekkelig tidsrom, eller det skal benyttes en annen metode som sikrer minst like god beskyttelse av miljøet.

Kapittel 6

Klage, sanksjoner, avsluttende bestemmelser

§ 6-1 Tilsyn

Statens forurensningstilsyn eller den Miljøverndepartementet bestemmer fører tilsyn med at forskriften overholdes. Sjøfartsdirektoratet fører tilsyn med at forskriften overholdes om bord på sivile norske skip.

§ 6-3 Unntak

Statens forurensningstilsyn eller den Miljøverndepartementet bestemmer kan i særlige tilfeller gjøre unntak fra forskriften. Det kan bare gjøres unntak så langt det er i samsvar med Norges folkerettslige forpliktelser.

§ 6-2 Klage

Enkeltvedtak truffet av Statens forurensningstilsyn eller Sjøfartsdirektoratet i medhold av forskriften kan påklages til Miljøverndepartementet.

§ 6-4 Tvangsmulkt

For å sikre at forskriften eller vedtak truffet i medhold av forskriften blir gjennomført, kan tilsynet treffe vedtak om tvangsmulkt etter produktkontrollen § 13 eller sjødyktighetsloven § 124.

§ 6-5 Straff

Overtredelse av forskriften eller vedtak truffet i medhold av forskriften kan straffes etter produktkontrollen § 12 eller straffeloven § 427.

§ 6-6 Ikrafttredelse og opphevelse av andre bestemmelser

Denne forskriften trer i kraft 1. januar 2003. Fra samme dato oppheves følgende forskrifter:

-Forskrift 21. januar 1991 nr. 55 om tilvirking, innførsel, utførsel og bruk av klorfluorkarboner (KFK) og haloner

-Midlertidig forskrift 26. august 1994 nr. 857 om unntak fra forskrift om tilvirking, innførsel, utførsel og bruk av klorfluorkarboner (KFK) og haloner for kjølemøbler, klimaanlegg i kjøretøyer, leveringsplikt for avtappet KFK, samt haloner til brannsløkking

-Forskrift 28. mars 1995 nr. 277 om forbud mot tilvirking, innførsel, utførsel og bruk av 1,1,1-trikloreten (metylkloroform)

-Forskrift 28. mars 1995 nr. 278 om tilvirking, innførsel, utførsel og bruk av tetraklormetan (karbontetraklorid)

-Forskrift 25. september 1996 nr. 996 om produksjon, import, eksport og bruk av hydrobromfluorkarboner (HBFK)

-Forskrift 14. juli 1997 nr. 789 om produksjon, import, eksport og bruk av metylbromid

-Forskrift 14. juli 1997 nr. 790 om produksjon, import, eksport og bruk av hydroklorfluorkarboner (HKFK)

Vedlegg:

Vedlegg I: Ozonreduserende stoffer

Vedlegg II: Nye stoffer

Vedlegg III: Nedtrappingsplan for HKFK og metylbromid

Vedlegg IV: Kritiske bruksområder for halon

Vedlegg V: Prosesshjelpstoff

Vedlegg I

Kjemiske stoff som fører til nedbryting av ozonlaget (ozonreduserende stoff)

Klorfluorkarboner (KFK)

Kjemisk formel	Handelsnavn	ODP-verdi*
CFCl ₃	(KFK 11)	1,0
CF ₂ Cl ₂	(KFK 12)	1,0
C ₂ F ₃ Cl ₂	(KFK 113)	0,8
C ₂ F ₄ Cl ₂	(KFK 114)	1,0
C ₂ F ₅ Cl	(KFK 115)	0,6
CF ₃ Cl	(KFK 13)	1,0
C ₂ FCF ₃	(KFK 111)	1,0
C ₂ F ₂ Cl ₄	(KFK 112)	1,0
C ₃ FCF ₃	(KFK 211)	1,0
C ₃ F ₂ Cl ₆	(KFK 212)	1,0
C ₃ F ₃ Cl ₅	(KFK 213)	1,0
C ₃ F ₄ Cl ₄	(KFK 214)	1,0
C ₃ F ₄ Cl ₃	(KFK 215)	1,0
C ₃ F ₆ Cl ₂	(KFK 216)	1,0
C ₃ F ₇ Cl	(KFK 217)	1,0

Halon

Kjemisk formel	Handelsnavn	ODP-verdi*
CF ₂ BrCl	(halon 1211)	3,0
CF ₃ Br	(halon 1301)	10,0
C ₂ F ₄ Br ₂	(halon 2402)	6,0

Tetraklormetan (karbontetraklorid)

CCl ₄		1,1
------------------	--	-----

1,1,1-trikloreten (metylkloroform)

C ₂ H ₃ Cl ₃		0,1
---	--	-----

Metylbromid

CH ₃ Br		0,6
--------------------	--	-----

Hydrobromfluorkarboner (HBFK)

Kjemisk formel	Handelsnavn	ODP-verdi*
CHFBr ₂		1,00
CHF ₂ Br	(HBFK-22B1)	0,74
CH ₂ FBr		0,73
C ₂ HFBr ₄		0,8
C ₂ HF ₂ Br ₃		1,8

C ₂ HF ₃ Br ₂		1,6
C ₂ HF ₄ Br		1,2
C ₂ H ₂ FBr ₃		1,1
C ₂ H ₂ F ₂ Br ₂		1,5
C ₂ H ₂ F ₃ Br		1,6
C ₂ H ₃ FBr ₂		1,7
C ₂ H ₃ F ₂ Br		1,1
C ₂ H ₄ FBr		0,1
C ₃ HFBr ₆		1,5
C ₃ HF ₂ Br ₅		1,9
C ₃ HF ₃ Br ₄		1,8
C ₃ HF ₄ Br ₃		2,2
C ₃ HF ₅ Br ₂		2,0
C ₃ HF ₆ Br		3,3
C ₃ H ₂ FBr ₅		1,9
C ₃ H ₂ F ₂ Br ₄		2,1
C ₃ H ₂ F ₃ Br ₃		5,6
C ₃ H ₂ F ₄ Br ₂		7,5
C ₃ H ₂ F ₅ Br		1,4
C ₃ H ₃ FBr ₄		1,9
C ₃ H ₃ F ₂ Br ₃		3,1
C ₃ H ₃ F ₃ Br ₂		2,5
C ₃ H ₃ F ₄ Br		4,4
C ₃ H ₄ FBr ₃		0,3
C ₃ H ₄ F ₂ Br ₂		1,0
C ₃ H ₄ F ₃ Br		0,8
C ₃ H ₅ FBr ₂		0,4
C ₃ H ₅ F ₂ Br		0,8
C ₃ H ₆ FBr		0,7

Hydroklorfluorkarboner (HKFK)

Kjemiskformel	Handelsnavn	ODP-verdi*
CHFC1 ₂	(HCFC-21)	0,040
CHF ₂ C1	(HCFC-22)	0,055
CH ₂ FC1	(HCFC-31)	0,020
C ₂ HFC1 ₄	(HCFC-121)	0,040
C ₂ HF ₂ C1 ₃	(HCFC-122)	0,080
C ₂ HF ₃ C1 ₂	(HCFC-123)	0,020
C ₂ HF ₄ C1	(HCFC-124)	0,022
C ₂ H ₂ FC1 ₃	(HCFC-131)	0,050
C ₂ H ₂ F ₂ C1 ₂	(HCFC-132)	0,050
C ₂ H ₂ F ₃ C1	(HCFC-133)	0,060
C ₂ H ₃ FC1 ₂	(HCFC-141)	0,070
CH ₃ CFC1 ₂	(HCFC-141b)	0,110
C ₂ H ₃ F ₂ C1	(HCFC-142)	0,070
CH ₃ CF ₂ C1	(HCFC-142b)	0,065
C ₂ H ₄ FC1	(HCFC-151)	0,005
C ₃ HFC1 ₆	(HCFC-221)	0,070
C ₃ HF ₂ C1 ₅	(HCFC-222)	0,090
C ₃ HF ₃ C1 ₄	(HCFC-223)	0,080
C ₃ HF ₄ C1 ₃	(HCFC-224)	0,090

C ₃ HF ₅ Cl ₂	(HCFC-225)	0,070
CF ₃ CF ₂ CHCl ₂	(HCFC-225 ca)	0,025
CF ₂ ClCF ₂ CHClF	(HCFC-225 cb)	0,033
C ₃ HF ₆ Cl	(HCFC-226)	0,100
C ₃ H ₂ FC1 ₅	(HCFC-231)	0,090
C ₃ H ₂ F ₂ Cl ₄	(HCFC-232)	0,100
C ₃ H ₂ F ₃ Cl ₃	(HCFC-233)	0,230
C ₃ H ₂ F ₄ Cl ₂	(HCFC-234)	0,280
C ₃ H ₂ F ₅ Cl	(HCFC-235)	0,520
C ₃ H ₃ FC1 ₄	(HCFC-241)	0,090
C ₃ H ₃ F ₂ Cl ₃	(HCFC-242)	0,130
C ₃ H ₃ F ₃ Cl ₂	(HCFC-243)	0,120
C ₃ H ₃ F ₄ Cl	(HCFC-244)	0,140
C ₃ H ₄ FC1 ₃	(HCFC-251)	0,010
C ₃ H ₄ F ₂ Cl ₂	(HCFC-252)	0,040
C ₃ H ₄ F ₃ Cl	(HCFC-253)	0,030
C ₃ H ₅ FC1 ₂	(HCFC-261)	0,020
C ₃ H ₅ F ₂ Cl	(HCFC-262)	0,020
C ₃ H ₆ FC1	(HCFC-271)	0,030

* ODP (Ozone-Depleting Potential) angir stoffenes relative evne til å bryte ned ozon.

Vedlegg II

Nye kjemiske stoff som fører til nedbryting av ozonlaget

Bromklormetan

N-propylbromid

Vedlegg III

Utfasingsplaner

Hydroklorfluorkarboner (HKFK)

15 % reduksjon fra 01.01.2002
55 % reduksjon fra 01.01.2003
70 % reduksjon fra 01.01.2004
75 % reduksjon fra 01.01.2008
100% reduksjon fra 1.01.2010

Reduksjonen beregnes i forhold til et basisnivå som tilsvarer HKFK-forbruket i 1989 pluss 2,0 prosent av KFK-forbruket i 1989, vektet etter ozonreduserende evne (ODP-tonn).

Metylbromid

60 % reduksjon fra 01.01.2001
75 % reduksjon fra 01.01.2003
100 % reduksjon fra 01.01.2005

Reduksjonen beregnes ut fra metylbromidforbruket i 1991.

Vedlegg IV

Kritisk bruk av halon

Bruk av halon 1301:

- i fly til beskyttelse av personell og passasjerer, motorrom, lasterom og tørre rom,
- i militære fartøyer til beskyttelse av bemannede rom og i maskinrom,
- til eksplosjonsundertrykkende formål i bemannede rom hvor brennbare væsker og/eller gass utslipp kan forekomme på følgende områder:
 - Flyttbare innretninger i olje, gass og petrokjemisk sektor
 - Eksisterende lasteskip.

Bruk av halon1211:

- i håndholdte brannslukkere og faste brannsløkkeanlegg for motorer til bruk om bord i fly,
- i fly til beskyttelse av personell og passasjerer, motorrom, lasterom og tørre rom.

Vedlegg V

Prosesshjelpstoff

- Bruk av karbontetraklorid til utskilling av nitrogentriklorid ved framstilling av klor og kaustisk soda,
- bruk av karbontetraklorid ved gjenvinning av klor fra restgass fra klorframstilling,
- bruk av karbontetraklorid ved framstilling av klorkautsjuk,
- bruk av karbontetraklorid ved framstilling av isobutylacetofenon (ibuprofen - smertestillende legemiddel),
- bruk av karbontetraklorid ved framstilling av polyfenylentereftalamid,
- bruk av KFK-11 ved framstilling av tynn folie av syntetiske polyolefinfibrer,
- bruk av KFK-113 ved framstilling av vinorelbin (legemiddel),
- bruk av KFK-12 i den fotokjemiske syntesen av perfluorpolyeterpolyperoksid-prekursorer til Z-perfluorpolyeter og bifunksjonelle derivater,
- bruk av KFK-113 for å redusere perfluorpolyeterpolyperoksid-mellomprodukter for å framstille perfluoropolyeterdiestrer,
- bruk av KFK-113 for å framstille perfluorpolyeterdioler med høy funksjonalitet,
- bruk av karbontetraklorid ved framstilling av tralometrin (insektmiddel),

og bruk av HKFK i ovennevnte prosesser når det skjer for å erstatte CFC eller karbontetraklorid.

Kommentarer til forskriften:

Til § 1-1 Formål

Norge er internasjonalt forpliktet til utfasing av ozonreduserende stoffer gjennom Montrealprotokollen av 1987, med tilhørende endringer og justeringer. Norge skal i tillegg overholde bestemmelsene i EØS-avtalens vedlegg XX punkt 21aa (forordning (EF) nr. 2037/2000) om stoffer som bryter ned ozonlaget. EØS-avtalen inneholder strengere reguleringer enn Montrealprotokollen. Denne forskriften har til formål å sikre at Norge oppfyller forpliktelsene etter Montrealprotokollen og etter EØS-avtalen.

Til § 1-2 Virkeområde

Med norske skip menes skip som faller inn under lov 24. juni 1994 nr. 39 om sjøfarten (sjøloven) § 1 eller lov av 12. juni 1987 nr. 48 om norsk internasjonalt skipsregister § 1.

Til kap. 2

Forskriftens kapittel 2 regulerer produksjon, import, eksport, omsetning og bruk av ozonreduserende stoffer som fremgår av vedlegg I, uten hensyn til om de finnes alene eller i en blanding. De oppførte stoffenes isomerer er også omfattet. Tilsvarende regulerer kapittelet produksjon, import, eksport, omsetning og bruk av nye ozonreduserende stoffer som fremgår av vedlegg II.

Med blandinger menes blandinger av ulike typer ozonreduserende stoffer, for eksempel HKFK og KFK, samt blandinger av ozonreduserende stoffer og andre kjemiske stoffer, for eksempel blandinger av HKFK og HFK.

Ren vare og blandinger omfatter ikke stoff som inngår i et bearbeidet produkt, med unntak av beholdere for transport og lagring av det ozonreduserende stoffet.

Til § 2-1

Bruk av ozonreduserende stoffer omfatter blant annet bruk i produksjon, bruk til avfetting, rensing eller vedlikehold og etterfylling av produkter og utstyr.

Forbudet mot bruk av ozonreduserende stoffer innebærer dermed blant annet at det er forbudt å bruke ny og brukt KFK til etterfylling av kulde- eller klimaanlegg.

Til § 2-4

Norges internasjonale forpliktelser med hensyn til ozonreduserende stoffer er Montrealprotokollen og EØS-avtalens vedlegg XX punkt 21aa (forordning (EF) nr. 2037/2000) om stoffer som bryter ned ozonlaget.

Importtillatelse for KFK, tetraklormetan og 1,1,1-trikloreten har siden midten av 90-tallet kun blitt innvilget for bruk til essensielle bruksområder. Med essensielle bruksområder menes bruk av ozonreduserende stoffer til områder som av Montrealprotokollen er godkjent som essensielle. Laboratorieanalyser, unntatt olje i vann-analyser, er godkjent som essensielt bruksområde for KFK, tetraklormetan og 1,1,1-trikloreten til og med 2005, med de begrensninger som partene vedtar.

HBFK er ikke i bruk i Norge og importtillatelse for dette stoffet har ikke vært gitt.

Til kap. 3

Forskriftens kapittel 3 regulerer produksjon, import, eksport, omsetning og bruk av produkter og utstyr som inneholder ozonreduserende stoffer, med unntak av HKFK.

Etter forskriften er det fortsatt lov å bruke kuldeanlegg eller kjøle- og fryseskap med KFK i kjølekrets eller isolasjonen.

Til § 3-4

Med håndslukkere menes alle typer brannslukkeapparater beregnet for manuell innsats mot brann. Håndslukkere er normalt løst montert for bruk lokalt direkte på brannstedet.

Unntaket for kritisk bruk av halon innebærer at det er tillatt å ha, installere, bruke og etterfylle halonanlegg til bruksområdene som definert i vedlegg IV.

Til § 3-7

Med kuldemedium menes i denne forskriften medium som opptar eller avgir varme ved fordampning, kondensering eller temperaturforandring i den hensikt å varme opp eller kjøle ned.

Til § 3-8

Forutsetningen for unntaket er at produktet er godkjent som legemiddel i henhold til lov 4. desember 1992 nr. 132 om legemidler m.v. Unntaket vil typisk gjelde astmasprayer.

Til kap. 4 HKFK**Til § 4-2**

Paragrafen er en ikrafttredelsesparagraf som angir når forbudet mot HKFK trer i kraft på ulike bruksområder.

Med reversible klima- og varmepumpeanlegg menes en kombinasjon av innbyrdes sammenkoblede komponenter som inneholder kuldemedium, og som danner en lukket kjølekrets, hvor kuldemediet sirkulerer for å oppta og avgi varme. Det er et vilkår at fordampere og kondensatorer er utformet for å kunne veksle mellom disse funksjonene.

Til kap. 5**Til § 5-1**

Med gjenvinning menes her avtapping, innsamling og lagring av ozonreduserende stoffer.

Med gjenbruk menes her ny bruk av et gjenvunnet ozonreduserende stoff etter en grunnleggende rensesprosess som for eksempel filtrering og tørking. For kuldemedier vil gjenbruk ofte innebære etterfylling på stedet.

Med regenerering menes her ny bearbeiding og oppgradering av et gjenvunnet stoff gjennom prosesser som filtrering, tørking, destillering og kjemisk behandling for å gjenopprette bestemte bruksegenskaper ved stoffet til en nærmere spesifisert standard. Regenerering innebærer ofte bearbeiding i et sentralt anlegg.

Den ansvarlige, som plikter å sørge for at ozonreduserende stoffer gjenvinnes, destrueres, gjenbrukes eller regenereres, kan for eksempel være eier, leietaker eller den som på oppdrag fra disse har påtatt seg å utføre bestemte operasjoner som kan føre til forurensning.

Alle som monterer, driver vedlikehold og demonterer kulde- og klimaanlegg bør etterstrebe å følge god kuldeteknisk praksis som beskrevet blant annet i Norsk Kuldenorm.

Anerkjent destruksjonsteknologi for ozonreduserende stoffer, er teknologi som er godkjent av partene under Montrealprotokollen.

Forbudet mot bruk i § 2-1 medfører for eksempel at det er forbudt å bruke brukt KFK til etterfylling av kulde- og klimaanlegg. Ozonreduserende stoffer som er gjenvunnet og som ikke skal gjenbrukes, skal leveres til lovlig mottager i henhold til forskrift om spesialavfall.

Den 1. oktober 2000 inngikk alle norske importører av HKFK en avtale om et gebyr- og pantesystem for kuldemedier som skal dekke fremtidig avfallsbehandling av brukt HKFK. Dette medfører at brukte kuldemedier kan leveres til importørene vederlagsfritt eller mot utbetaling av pant.

Forskrift 10. desember 1996 nr. 1310 om håndtering av kasserte KFK-haldige kuldemøbel setter regler for mottak og videre håndtering av KFK-holdige kuldemøbler. Forskriften setter krav til kommunene om å sørge for tilstrekkelig tilbud for mottak av kasserte KFK-holdige kuldemøbler i kommunen. Forhandler av kuldemøbler plikter å ta kasserte KFK-holdige kuldemøbler vederlagsfritt i retur ved salg av nye kuldemøbler. Forskriften setter dessuten krav til avtapping eller forbrenning av KFK fra kuldekrets og isolasjon.